

HUOLTAJAN MUISTILISTA;

- lukiossa on suoritettava 150 opintopistettä, joten ensimmäisenä vuotena on suoritettava vähintään 60 opintopistettä.
- hylätyn arvosanan (4/h) voi yrittää kerran korottaa uusintakokeessa, joita järjestetään joka jakson alkupuolella ja johon tulee erikseen ilmoittautua Wilman kautta (aikaisempien opintojen uusintoihin vielä paperilomakkeella, joita saa kansliasta). Jos korotus ei onnistu, niin kurssi käydään uudelleen.
- erityisen huolestuttava arvosana on K (kurssi keskeytynyt); oppilaalla on ollut niin paljon poissaoloja tai suorittamattomia tehtäviä, että hänelle on annettu opintojaksosta arvosana K. Selvitäthän nuoren kanssa miten hän suorittaa K:n pois (tekee määrätyt tehtävät, selvittää poissaolonsa uusintapäivään mennessä tai suorittaa opintojakson uudestaan lähiopetuksena tai itsenäisesti). Päätötodistuksessa ei saa olla yhtään K:ta.
- K-arvosanat on poistettava (tehtävä rästitehtävät, annettava poissaoloselvitykset) kyseisen jakson uusintapäivään mennessä. Poikkeuksena tästä voidaan huomioda vain sairaudet ja diagnosoidut vammat. Tämän jälkeen K-arvosanan voi poistaa vain suorittamalla opintojakso uudelleen.
- oppiaineen opiskelu uhkaa keskeytyä, mikäli opiskelija tulee hylätyksi samassa oppiaineessa neljän opintopisteen arvosta (pitkässä matematiikassa 6 op). Opintojen ei tarvitse olla peräkkäisiä. Opiskelijan on suoritettava ainakin osa hylätyistä hyväksytysti voidakseen jatkaa aineen opiskelua. Hän voi osallistua tunnilla opetukseen, mutta ei kokeeseen, jos ei saa tätä etenemisestettä purettua.
- poissaolot; opiskelu on opiskelijan työtä. Kaikki muu ylimääräinen työ ja lomailu kouluaikana häiritsee koulunkäyntiä. Opiskelijan tulee pyytää lupa tai mahdollisimman pian ilmoittaa poissaolosta ja sen syystä ryhmänohjaajalle opettajainhuoneeseen. Opiskelija tai alaikäisen huoltaja selvittää poissaolon myös opettajille sähköisesti käyttämällä Wilmaa.
- huoltaja saa tietoa opiskelijan opintojen etenemisestä etenkin mahdollista keskeyttämisistä ja poissaoloista jaksoarvostelusta, joka jaetaan joka jakson alkupuolella ryhmänohjaajan tunnilla.
- opintoja varten opiskelija saa oppikirjat ja kannettavan tietokoneen. Pidetään niistä hyvää huolta ja mukana opinnoissa.
- ottakaa mahdollisimman pian yhteyttä ongelmatilanteissa kouluun; aineenopettajaan (opintojakson suorittaminen, tukiopetus), opinto-ohjaajaan (valinnat, jatko-opinnot), erityisopettajaan (oppimisetuet ja vaikeudet, näihin liittyvä tukiopetus), rehtoriin (mm ylioppilaskirjoitukset, muissa kouluissa suoritettut opinnot), koulusihteeriin (käytännön järjestelyt kuten tuet), kuraattoriin (sosiaaliset asiat, tuet), koululääkäri- ja terveydenhoitajaan ja psykologiin (terveydelliset syyt, lukitestausta). Yhteystiedot löytyvät oppaan lopusta.
- ilmoittakaa kouluun asiat, joiden uskotte vaikuttavan nuoren koulunkäyntiin.
- ykkösten vanhempainilta järjestetään marraskuussa lähi- tai etätapahtumana
- näillä ohjeilla saamme yhdessä tuettua nuoren menestystä koulussa ja elämässä.

Olen lukenut yllä olevan ” HUOLTAJAN MUISTILISTAN” ja tutustunut nuoren kanssa aloittajan oppaaseen.

Huoltajan allekirjoitus

Olen lukenut Aloittajan oppaan

Opiskelijan allekirjoitus

1. LUKIOLAISELLE

Tämä opas sisältää käytännön neuvoja opintoihin ja sen avulla voit suunnitella opintojasi. Säilytä tämä opas koko lukio-opiskelusi ajan. Opintojaksojen kuvaukset ja koulun ajankohtaisimmat asiat löytyvät Alavuden lukion kotisivulta.

2. LUKIO-OPINNOT

Opiskelun lukiossa tulee olla selkeän tavoitteellista. Lukio-opinnot ovat perustana opinnoille yliopistossa, ammattikorkeakouluissa ja ammatillisissa oppilaitoksissa lukiopohjaisilla linjoilla.

Lukiossa on opittava itse vastaamaan töistään ja tehtävistään. Suosittelemme säännöllistä, päivittäistä läksyjentekoa, itsenäistä kertaamista ja ajankäytön järkevää suunnittelua. Mieti itse, miten opit, mitä ongelmia sinulla on oppimisessa ja miten tilannetta voisi parantaa. Lukiolainen joutuu yhä useammin hankkimaan itse tietoa oppikirjoista ja laajemmista lähdeteoksista sekä tekemään tutkielmia. Jotkut asiat esim. kielten sanat vaativat edelleen ulkoa oppimista. Jos sinulla on ongelmia koulukäynnissä, niin ota yhteyttä mahdollisimman pian kyseisen aineen opettajaan tai opinto-ohjaajaan. Käytävissä on myös erityisopettajan apu.

Lukion voi suorittaa 2 - 4 vuodessa ja rehtorin luvalla pätevistä syistä esim. terveydellisistä syistä 5 vuodessa. Tavallisin opiskeluaika on 3 vuotta. Neljän vuoden opintoja suunnittelevan on syytä keskustella asiasta opinto-ohjaajan kanssa mahdollisimman aikaisessa vaiheessa, jotta saadaan lukujärjestykset tehtyä onnistuneesti (mitä aikaisemmin, niin sitä enemmän on vaihtoehtoja mistä valita).

Lukuvuosi on jaettu kuuteen yhtä pitkään noin kuuden viikon jaksoon. Oppiaineen yksittäinen opintojakso opiskellaan pääsääntöisesti yhden jakson aikana. Liikunta, opinto-ohjaus, musiikki ja kuvaamataito voi olla hajautettu ja niitä opiskellaan useamman jakson aikana. Jokaisella jaksolla on oma työjärjestyksensä. Muista aina tarkastaa lukujärjestyksesi ja jaksoarvostelusi!

Luokattomuus tarkoittaa, että opiskelijan etenemistä ei sidota vuosiluokkiin, vaan niiden tilalla ovat vuosikurssit, joista käytämme nimiä ykköset, kakkoset ja kolmoset. Teitä ensimmäisen vuoden opiskelijoita kutsutaan tietenkin ykkösiksi. Opiskelu ei tapahdu aina samoissa kiinteissä ryhmissä (= luokissa) ja opetusryhmien kokoonpanot vaihtelevat. Samalla opintojaksolla voi olla useista perusrhytmistä tulevia opiskelijoita ja opintojaksolle voi osallistua samaan aikaan eri aikaan aloittaneita opiskelijoita. Luokattomassa lukiossa opettaja voi vaihtua opintojaksottain.

Luokattomuus palvelee etenkin niitä, joilla on vaikeuksia edetä perinteisen tiiviin tahdin mukaan, oma elämäntilanne vaikeuttaa opintoja, harrastus vie aikaa tai on lahjakkuutta ja halua edetä nopeasti. Jokainen voi opiskella taipumustensa, kykyjensä, tavoitteidensa ja elämäntilanteensa mukaan. Toisaalta luokattomuus asettaa opiskelijalle myös lisää vaatimuksia, sillä vastuu omasta opiskelusta korostuu entisestään ja on kyettävä alusta asti suunnittelemaan pitkäjännitteisesti omat opintonsa.

Luokallejääntejä ja ehtoja ei ole, mutta oppiaineisiin voi muodostua etenemisesteitä, joista tarkemmin sivulla 10.

Erityisesti on kiinnitettävä huomiota siihen, että suoritat hyväksytysti opetusohjelmaasi kuuluvat oppiaineet (kts. s. 12), opintoja on suoritettu riittävä määrä (vähintään 150 opintopistettä) ja valtakunnallisia valinnaisia opintoja on suoritettu vähintään 20 opintopistettä. Opintopistemäärälle ei ole ylärajaa. Hylätyt opintojaksot lasketaan opintopistemäärään. Poikkeuksia tähän ovat koulukohtaiset valinnaiset opintojaksot ja itsenäisesti suoritettavat opintojaksot. Nämä on suoritettava

hyväksytysti, jotta ne hyväksytään opintopistemäärään. Hyväksytysti suoritettu tarkoittaa, että opintojaksosta on saatu vähintään arvosana 5.

Sähköiset ylioppilaskirjoituksissa kirjoitukset tehdään tietokoneella. Kokeessa saat käyttää omaa tietokonetta. Tietokonetta kannattaa käyttää lukiossa mahdollisimman paljon opinnoissa, tehtävien tekemisessä ja kurssikansioissa. Tärkeitä taitoja ovat tekstinkäsittely (10-sormijärjestelmän hallinta), oikean tiedon hakeminen netistä, tiedon analysointi ja taulukkolaskenta (Excel). Mahdollisuuksien mukaan kannattaa harjoitella myös kuvankäsittelyä. Lisää aiheesta YTL:n kotisivuilla, näihin sivuihin kannattaa tutustua; millaisia tehtäviä on tulossa ja miten ”sähköiset ylioppilaskirjoitukset” toteutetaan eri oppiaineissa.

3. OPINTO-OHJELMA JA OPINTOJAKSOVALINNAT

3.1 Opinto-ohjelma

Jokaiselle ykköselle tehdään opotunnilla henkilökohtainen opintosuunnitelma, jota voidaan opintojen aikana täydentää ja muokata. Opinto-ohjelman valinnan keskeisinä lähtökohtina ovat tulevaisuuden ammattisuunnitelmat ja ammatin opiskelussa vaadittavat aineet. Näistä tarkemmin sivulla 5. Muita huomioon otettavia seikkoja ovat omat kiinnostuksen kohteet, kyvyt, taidot ja jaksaminen sekä aikaisempi koulumenestys. Opintojaksojen valintaa varten kannattaa hankkia tietoa eri alojen vaatimuksista, sekä tietoja palkkauksesta ja työllisyydestä esim. keskustelemalla opon tai aineenopettajan kanssa. Opinnoissa voit suuntautua esim. matemaattisesti tai kieliin.

Opinto-ohjelma on syytä suunnitella koko lukioaikaa varten. Opintojaksojen sisältö löytyy jaetusta ”Alavuden lukion 1. vuoden opintojen kuvaukset”-vihkosesta ja koulun kotisivuilta.

Mikäli opiskelija aikoo suorittaa vähintään 150 opintopistettä kolmessa vuodessa ilman itsenäistä opiskelua, on ensimmäisenä ja toisena vuonna valittava yhteensä 120 opintopistettä (esim. 60+60) ja kolmantena 30 opintopistettä. Valitse hieman enemmän opintojaksoja kuin juuri tarkalleen vaadittu määrä! Aloitettua opintojaksoa ei voi jättää kesken, vaan se on suoritettava loppuun.

Lukiossa on pakollisia, valtakunnallisia ja koulukohtaisia valinnaisia opintojaksoja. Valinnaiset opintojaksot ovat pakollisiin opintoihin liittyviä jatko-opintoja, erilaisia opetusmenetelmiä sisältäviä opintoja, yo-kirjoituksiin valmentavia tai muita koulukohtaisia opintojaksoja. Ylioppilaskirjoitusten tehtävät perustuvat pakollisiin ja valtakunnallisiin valinnaisiin opintojaksoihin.

Lukiossa järjestetään tarpeen mukaan tukiopetusta. Jos haluat tukiopetusta tai sinulla on muuten ongelmia oppiaineessa, ota yhteyttä mahdollisimman aikaisessa vaiheessa aineenopettajaan tai opoon. Oppimistaidoissa tarjotaan erityisopettajan tukiopetusta ennen koeviikkoa ja jakson alussa.

3.2 Valintojen muuttaminen

Omat lukujärjestyksesi on laadittu kevään valintojesi perusteella. Jos olet tyytyväinen valintoihisi, sinun ei tarvitse tehdä niihin mitään muutoksia.

Saat ryhmänohjaajaltasi opintojaksotarjottimen, kiertotuntikaavion ja lukujärjestykset. Näiden avulla voi pohtia muutoksia lukujärjestykseesi. Opintojaksotarjottimesta löydät jokaisen kuuden jakson täsmälleen samaan aikaan opetettavat oppiaineet. Kiertotuntikaaviosta selviää monesko tunti kunakin päivänä on kyseessä. Kiertotunti tarkoittaa sitä, että jaksossa tietyt opintojaksot opetetaan koko ajan samaan aikaan. Tämä mahdollistaa sen, että voit valita opintojaksoja myös muilta vuosikursseilta ja luokilta.

Jos opiskelija haluaa lukuvuoden kuluessa vaihtaa ryhmää tai muuttaa opinto-ohjelmaansa, hänen on sovittava kaikista muutoksista yhtä viikkoa ennen kurssin alkamista opinto-ohjaajan kanssa. Helpoin tapa ilmoittaa muutoksista on lähettää opinto-ohjaajalle Wilma-viesti tai sähköpostia, jussi.maijala@alavus.fi. **Opinto-ohjaaja voi hylätä muutosesitykset, mikäli ne suurentavat tai pienentävät liikaa opetusryhmää tai muutoin hankaloittavat ryhmän opetusta.**

Luokattomassa lukiossa voit valita kaikkien vuosikurssien oppiaineita. Huomaa kuitenkin, että joissakin oppiaineissa opintojaksot on suoritettava tietyssä järjestyksessä, koska uudella opintojaksolla edellytetään edellisen kurssin tietoja ja taitoja. Tiedon suoritusjärjestyksestä saat opintojenkuvauksista.

Usein opiskelija haluaa muuttaa lukujärjestystään vapaatuntien takia: niitä halutaan poistaa tai lisätä vaikkapa autokoulua varten (oppitunniltahan ei olla pois autokoulun takia). Joskus etenemisesteiden poistaminen edellyttää oman lukujärjestyksen muuttamista.

Lukiossa jo olevat tekevät seuraavan lukuvuoden ainevalintansa tammi-helmikuussa ja samalla tarkistavat koko opinto-ohjelmansa. **Kaikille pidetään pakollinen info seuraavan vuoden kurssivalinnoista.**

3.3 Siirtyminen pitkältä lyhyelle matematiikalle

Jos aiot siirtyä pitkältä lyhyelle matematiikalle, niin keskustele aiheesta huoltajan, matematiikan opettajan ja opinto-ohjaajan kanssa. Mieti ennen vaihtamista koulumenestystäsi ja jatko-opintojasi; tarvitsetko niissä pitkää matematiikkaa. Tällaisia aloja ovat erityisesti tekniset ja matemaattis-luonnontieteelliset alat sekä lääkärin opinnot. Matematiikan kirjoittaminen korostuu jatko-opintovalinnoissa.

Jos opiskelija vaihtaa pitkältä matematiikalta lyhyelle, hän korvaa pitkän matematiikan suorituksillaan osan lyhyen matematiikan moduuleista seuraavasti:

MA2 korvaa MB2
MA3 korvaa MB3
MA6 korvaa MB8
MA8 korvaa MB5
MA9 korvaa MB7

Opintojakson arvosanaksi tulee pitkän matematiikan opintojakson arvosana. Opiskelijalla on oikeus yrittää korottaa siirrettyä arvosanaa osallistumalla lyhyen matematiikan vastaavaan opintojakson kokeeseen hyväksytyjen tai hylättyjen uusinnassa.

Jos opiskelija on suorittanut muita pitkän matematiikan opintojaksoja, niin nämä opintojaksot muutetaan S-merkinnälle. Et siis ”menetä” yhtään kurssia.

Jos haluat siirtyä lyhyeltä matematiikalta pitkälle, niin keskustele asiasta välittömästi opinto-ohjaajan kanssa.

4. LUKION OPINTOVALINNAT JATKO-OPISKELUN KANNALTA

Lukion opintovalinnoilla on merkittävä vaikutus jatko-opintoihisi ja tulevaan ammattiisi.

Tärkeää on se millaisilla arvosanoilla valmistut ylioppilaaksi (korkeakouluopinnot) ja millainen on lukion päättötodistuksesi keskiarvo (ammattilliset opinnot). Alasta riippuen erityistä merkitystä on

hakutilanteessa matematiikan, äidinkielen, kielen ja tiettyjen reaaliensimmäkintöarvosanoilla. Valintapisteiden määrääntymisestä löydet lisää tietoa oppilaitosten kotisivuilta ja opinto-ohjaajalta.

Jos et vielä tiedä mitä aiot tehdä tulevaisuudessa, sinun kannattaa valita kykyjesi mukaan mahdollisimman laajasti eri opintoja. Valinnaisuus antaa sinulle monia mahdollisuuksia, mutta on syytä huomata, että tehdyt valinnat sulkevat myös aina joitakin jatkomahdollisuuksia pois ja vaikuttavat siten mahdollisuuksiisi jatkossa.

Pitkän matematiikan valitseville suosittelemme fysiikan pitkän oppimäärän valitsemista, koska pitkän matematiikan käyttöalue löytyy pääsääntöisesti fysiikkaa soveltavilta aloilta ja tekniikasta. Kielitaito ja tietojenkäsittelytaidot ovat aina hyödyllisiä.

Alasta riippuen voi saada lisäpisteitä haettaessa myös lukiodiplomien suorittamisesta. Diplomeista lisää sivulla 11. Ammatillisiin oppilaitoksiin voi olla työkokemuksesta hyötyä.

Jos sinulla on haaveena tietty ammatti tai ala, sinun kannattaa ottaa valintojesi yhteydessä huomioon seuraavat yleisluontoiset suositukset:

KOULUTUSALA

OPINTOVALINTASUOSITUS

Tekniset alat esim. diplomi-insinööri	Pitkä matematiikka, fysiikan ja kemian pakolliset ja syventävät opinnot, tietotekniikka
Matemaattis-luonnontieteelliset alat	Pitkä matematiikka, fysiikan, kemian, biologian ja maantiedon pakolliset ja syventävät opinnot
Atk-ala	Tietotekniikka (opinnot Jyväskylän yliopistossa jo lukioaikana), matematiikka, fysiikka
Lääketiede	Pitkä matematiikka, fysiikan, kemian, biologian ja psykologian pakolliset ja syventävät opinnot
Opetusala	Psykologia sekä taito- ja taideaineet, paljon opintoja aineista, joiden opettajaksi suuntaudut
Yhteiskuntatieteelliset alat esim.	Äidinkieli, yhteiskuntaoppi, kielet, psykologia, historia ja valtio-oppi, uskonto
Maatalous- ja metsätiede	Matematiikan, biologian, kemian ja fysiikan pakolliset ja syventävät opinnot
Kaupalliset alat	Kielet , yhteiskuntaoppi, historia, yrittäjyyskurssi, psykologia ja matematiikka
Poliisi	Äidinkieli , psykologia, liikunta , kielet (ruotsi)
Toimittaja	Psykologia, historia, yhteiskuntaoppi, äidinkieli ja vieraat kielet
Proviisori (apteekkiala)	Kemia, biologia , fysiikka
Liikunnanopettaja	liikunta ja terveystieto, lukiodiplomi

Psykologi	psykologia, matematiikasta tilastotieteen kurssit
Kääntäjä, tulkki	äidinkieli, vieraat kielet , historia, uskonto, yhteiskuntaoppi
Lakimies	äidinkieli , yhteiskuntaoppi

Valintoja tehdessäsi on hyvä miettiä jo tulevaa ylioppilastutkintoa: vähintään yhdessä aineessa on suoritettava vaativampi taso. Matematiikan, englannin ja ruotsin voi kirjoittaa eritasoisena mitä on lukiossa opiskellut esim. pitkän A-ruotsin voi kirjoittaa, vaikka lukiossa opiskellut keskipitkän ruotsin.

Olemme suositelleet, että ylioppilaskirjoituksissa kirjoitetaan mahdollisimman monta ainetta mahdollisimman laajana. Kirjoitettavasta aineesta kannattaa valita mahdollisimman paljon opintojaksoja, myös valtakunnalliset valinnaiset.

Sopivia linkkejä:

”missä ammateissa töitä” nyt ja tulevaisuudessa

www.foreammatti.fi/

www.ammattibarometri.fi

ammattien kuvauksia

www.ammattinetti.fi/

Ammatinvalintatesti

<https://asiointi.mol.fi/avo/>

Jatko-opinnot

<https://opintopolku.fi/wp/ammattikorkeakoulu/>

<https://opintopolku.fi/wp/yliopisto/>

Akateemisia ammatteja

<https://toissa.fi/>

www.dia.fi (tekniikan ala)

www.kauppatieteet.fi

www.laaketieteelliset.fi

www.oikeustieteet.fi/

www.helsinki.fi/fi/verkostot/vakava

- luokanopettajat, lastentarhanopettajat, opot, erityisopettajat

Tietoa korkeakouluvalintojen valintapisteytyksistä

Opintopolusta www.opintopolku.fi kohdat

<https://opintopolku.fi/wp/opo/korkeakoulujen-haku/mika-korkeakoulujen-opiskelijavalinnoissa-muuttuu-vuoteen-2020-menessa/ammattikorkeakoulujen-todistusvalinnassa-kaytettavat-pisteytysmallit/>

<https://opintopolku.fi/wp/opo/korkeakoulujen-haku/mika-korkeakoulujen-opiskelijavalinnoissa-muuttuu-vuoteen-2020-menessa/yliopistojen-todistusvalinnat-2020/>

Muita sopivia linkkejä

www.kansanopistot.fi/

<http://varusmies.fi/>

https://www.polamk.fi/amk/haku_ja_valinta

<https://www.pelastusopisto.fi/tutkinnot/kuntotestit/>

Ykköset ovat tervetulleita koeviikolla abeille järjestettäviin oppilaitosesittelyihin.

5. OPINTO-OHJAUS

Opinto-ohjaus auttaa opiskelijaa suuntaamaan lukio-opintojaan, tukee häntä lukio-opintojen eri vaiheissa sekä kehittää hänen valmiuksiaan tehdä koulutusta ja elämänuraa koskevia suunnitelmia ja valintoja. Uranvalinnan ohjauksen tavoitteena on syventää opiskelijan tietoja koulutuksesta, työelämästä ja ammateista. Opinto-ohjaukseen kuuluu keskeisenä osana opiskelijoiden opintojen edistymisen seuranta. Pakollisia opo-keskusteluja on joka vuonna: 1. vuonna pohdimme lukio-opintoja ja valintoja. 2. vuonna ylioppilaskirjoituksia ja 3. vuoden keskustelussa painotamme jatko-opintoja.

Opinto-ohjausta annetaan kaksi opintojaksoa lukion aikana. Ensimmäisen opintojakson painopiste on ensimmäisenä syksynä, jolloin opetetaan lukion käytännöt ja tarjotaan perustietoa ylioppilaskirjoituksista ja jatko-opinnoista. Kakkosopintojakso järjestetään toisen lukuvuoden keväällä ja kolmantena lukuvuonna. Tähän ”kehityskertomukseen lukiosta jatko-opintoihin” kuuluu pakollisia opollisia ja rehtorin infoja, esittelytilaisuuksia, lukio-tet ja opintomatkoja. Joka vuonna teemme vuoden ”teemaan” liittyvän pakollisen opollisen lomakkeen Wilmaan.

Tämän lisäksi tarjotaan koko lukion ajan henkilökohtaista ohjausta. Opinto-ohjaaja on tavattavissa henkilökohtaista ohjausta varten klo 9.45-14.15 omassa työhuoneessaan lukion toisessa kerroksessa.

Opinto-ohjaaja auttaa kaikissa lukio- ja jatko-opintoihin liittyvissä asioissa. Opinto-ohjaaja toivoo, että häneen otetaan mahdollisimman aikaisin yhteyttä opintoihin liittyvissä ongelmissa esim. onnettomuuden tai sairauden sattuessa tai elämäntilanteen niin vaatiessa, jotta voimme yhdessä suunnitella opinnot mahdollisimman sopiviksi. Keinoina voivat olla opintojen aikataulun ja määrien muutokset, tukiopetuksen ja lukitestausten järjestäminen sekä asiantuntijoiden (esim. erityisopettaja, koulukuraattori, psykologi, terveydenhoitaja, lääkäri) avun hankkiminen. Keskustele oppilaitoksen vaihtamisesta mahdollisimman aikaisin opinto-ohjaajan kanssa.

Jokaisella opiskelijaryhmällä on myös ryhmäohjaaja, joka seuraa oman ryhmänsä opiskelijoiden edistymistä ja puuttuu tarvittaessa ongelmiin esim. koulukiusaamiseen. Hän pitää etupäässä yhteyttä koteihin ja hyväksyy alle kolmen päivän poissaolot. Ryhmäohjaajan tunti on jokaisen jakson alussa. Jokainen opettaja on opiskelijan ohjaaja oman oppiaineensa opiskeluun liittyvissä kysymyksissä esim. kurssin opettamisessa ja kurssivalinnoissa.

Rehtori on asiantuntija etenkin ylioppilaskirjoituksia koskevissa kysymyksissä. [Koulusihteeri ohjaa ja neuvoa lukio-opiskelun erilaisissa käytännön asioissa \(koulumatka- ja opintotukiasiat ja muut hakemukset\).](#)

Kaikille ykkösille tehdään lukiseula ja tarpeen mukaan jatkotutkimuksia asiasta.

6. JOHDANTO-OPETUS

Lukio-opintojen aloituksen onnistumiseksi lukio tarjoaa johdanto-opetusta englannin ja ruotsin kielessä sekä pitkässä tai lyhyessä matematiikassa. Johdannoissa pyritään saavuttamaan taso, joka vaaditaan kyseisten oppiaineiden varsinaisen oppimäärän menestyksellisessä opiskelussa lukiossa. Johdannot luetaan opiskelijan kurssimäärään koulukohtaisina valinnaisina opintojaksoina.

7. LUKION OPPIMÄÄRÄN SUORITTAMINEN JA OPPILASARVIOINTI

7.1 YKSITTÄISEN OPINTOJAKSON SUORITTAMINEN JA ARVOSTELU

A. Opintojakso, sen suorittaminen ja arvosanamerkinnät

Opiskelijan oppimisen arvioinnin tehtävänä on edistää opiskelijan oppimista. Lähtökohtana on, että opiskelijat ymmärtävät, mitä heidän on tarkoitus oppia ja miten oppimista arvioidaan. Arvioinnilla opiskelijaa kannustetaan omien tavoitteiden asettamiseen ja tarkoituksenmukaisten työskentelytapojen valintaan. Palaute sekä itse- ja vertaisarviointi ohjaavat opiskelijaa tarkentamaan asetettuja tavoitteita ja kehittämään työskentelyään tavoitteiden suuntaisesti. Arviointi on monipuolista ja jatkuvaa; numero ei tule vain kokeen perusteella vaan siihen vaikuttavat kaikki suoritukset kuten esseet, osallistuminen tunnilla, suulliset suoritukset, kurssikansiot tms.

Opiskelijan oppimisen arviointi antaa opiskelijalle palautetta opintojen edistymisestä ja oppimistuloksista sekä lukio-opintojen aikana, että opiskelujen päättyessä. Lisäksi arviointi antaa tietoja huoltajalle sekä jatko-oppilaitosten ja työnantajien tarpeita varten.

Yleisten arviointiperusteiden lisäksi kunkin opintojakson tavoitteet ja arviointiperusteet on selvitettävä opiskelijalle kurssin alussa.

Paras tapa hyvää suoritukseen on hoitaa päivittäiset läksyt hyvin ja käyttää niihin riittävästi aikaa. Oppikirjat on oltava mukana tunnilla kuten muutkin työvälineet. Koe laaditaan noin sadan oppikirjan sivun ja oppitunneilla käsiteltyjen asioiden pohjalta, joten ei ole mahdollista omaksua asioita muutamassa illassa, vaan pohjana täytyy olla vankka päivittäisten läksyjen hoito. Täten pystyt hallitsemaan laajempia kokonaisuuksia ja vastaamaan kypsästi koetehtäviin. Pelkällä läsnäololla et saa opintojaksosta hyväksytyä arvosanaa.

Yleensä opintojaksosta järjestetään vain yksi koe. Kokeita tehdään useimmiten tietokoneilla. Reaalin kokeessa kirjoitetaan esseitä, joissa vastataan parin sivun pituisella vastauksella annettuihin kysymyksiin. Esseekysymyksiin vastaamista kannattaa harjoitella, jotta osaa vastata selkeästi ja johdonmukaisesti esitettyyn kysymykseen

Alavuden lukiossa on päättöviikkojärjestelmä, jossa jakson kokeet tai opetus järjestetään jakson lopussa peräkkäisinä päivinä klo 8-12. Klo 12-14 järjestetään päättöviikolla erilaisia tapahtumia sekä musiikin, liikunnan, kuvaamataidon, ilmaisutaidon opetusta tai opinto-ohjausta. Päättöviikon ohjelma löytyy Pedanetista.

Opiskelijan suorituksesta annetaan arvosana opintojakson päätyttyä. Opintojaksot arvostellaan toisistaan riippumatta. Lukiossa käytetään arvioinnissa muitakin menetelmiä kuin vain koetta. Arvosana perustuu monipuoliseen näyttöön kurssin tavoitteiden saavuttamisesta. Erilaisten tuotosten (kokeet, tehtävien/projektien tekeminen) lisäksi käytetään opiskelijan oppimisen ja työskentelyn havainnointia. Arvosanan antamisen tukena voidaan käyttää opettajan ja opiskelijan

välisiä keskusteluja sekä opiskelijoiden itse- ja vertaisarviointia. Arvioinnin kohteena ovat opiskelijan tiedot ja taidot.

Mahdollisia arvostelutapoja ovat numeroarvosana (4-10), suoritusmerkintä (S=suoritettu/H=hylätty), K (keskeyttänyt) tai kirjallisesti annettu sanallinen arviointi. Lukion opintokuvauksissa on ilmoitettu arvostelutapa.

Pakollisten ja valtakunnallisten valinnaisten opintojaksojen arvosana annetaan numeroin pl. opinto-ohjaus ja teemaopinnot, joista annetaan suoritusmerkintä. Koulukohtaisista valinnaisista opintojaksoista annetaan suoritusmerkintä, jos ei opetussuunnitelmassa toisin määrätä. Kirjallisesti annettu sanallinen arviointi ja suullisessa arviointikeskustelussa annettu palaute voivat täydentää arvosanaa.

Huoltaja saa asianmukaista tietoa opiskelijan opintojen etenemisestä - etenkin mahdollista keskeyttämisistä ja poissaoloista - juuri **jaksoarvostelusta, joten edellytämme alaikäisiltä opiskelijoiltamme huoltajan allekirjoitusta jaksoarvosteluun.**

Opintojaksoarvosanaa ei anneta opiskelijalle, joka toistuvasti ilman hyväksyttävää syytä on poissa oppitunneilta. Ennen arvostelematta jättämistä opiskelijaa huomautetaan. Opintojakso jää arvostelematta myös, vaikka opiskelijaa ei tavoiteta huomautuksen antamiseksi. Keskeytyneestä opintojaksosta annetaan merkintä K (keskeytynyt).

Jos opiskelija on saanut K merkinnän poissaoloista tai tehtävien tekemättä jättämisen vuoksi, on hänen tehtävä tekemättä jääneet tehtävät ja poissaoloista seuranneet lisätehtävät tai selvitettävä poissaolonsa seuraavaan uusintapäivään mennessä, muuten hänelle jää todistukseen K ja hän joutuu suorittamaan opintojakson kokonaan uudelleen.

Opiskelija ei voi korottaa merkintää K hyväksytyksi uusintakokeella vaan hänen on osallistuttava uudelleen opetukseen tai suoritettava opintojakso itsenäisesti aineen opettajan luvalla ja ohjauksessa.

Päättötodistuksessa ei saa olla yhtään K-merkintää!

Opiskelijalla on oikeus pyytää rehtorilta arvioinnin uusimista kahden kuukauden kuluessa siitä, kun on asiasta tiedon saanut. Uudesta arvioinnista päättävät rehtori ja opiskelijan opettajat yhdessä. Opiskelija voi vaatia oikaisua pyynnöstä tehtyyn uuteen arviointiin tai ratkaisuun aluehallintovirastolta 14 päivän kuluessa päätöksen tiedonsaannista.

B. Opintojakson suorittaminen itsenäisesti

Osan opintojaksoista voi suorittaa itsenäisesti kokonaan tai osittain. Osa opinnoista voidaan edellyttää opiskeltavaksi itsenäisesti. Opintojakson itsenäiseen suorittamiseen kuuluu pääsääntöisesti annettujen tehtävien tai tutkielman tekeminen sekä koe. Kielissä kirjallisen tuotoksen asemesta voi olla myös suullinen tuotos.

Opintokuvauksissa kerrotaan voiko kurssin suorittaa itsenäisesti opiskellen. Ennen aloittamista pitää itsenäisestä opiskelusta aina sopia kirjallisesti ao. aineen opettajan kanssa. Tätä varten opiskelijan on toimitettava opettajalle anomus asiasta. Näitä lomakkeita saat kansliasta.

Harkitse tarkoin, onko sinulla aikaa, taitoa, tahtoa ja tarvetta itsenäiseen opiskeluun. Näin suoritettu opintojakso on suoritettava hyväksytysti, jotta se lasketaan mukaan opintopistemäärään. Tämä on

erityisesti huomioitava silloin kun suoritat pakollisia opintojaksoja itsenäisesti tai suoritat itsenäisesti opintojaksoja saadaksesi opintopistemäärän (150) täyteen.

C. Uusintamahdollisuudet

Opiskelija voi yrittää korottaa hylättyä arvosanaa joko uusimalla kokeen kerran tai käymällä opintojakson uudelleen niin pian kuin mahdollista. Samalle opintojaksolle voi osallistua enintään kaksi kertaa, joten jos opintojakson suorittaminen ei ole onnistunut vielä toisellakaan kertaa, se suoritetaan itsenäisenä opiskeluna. Erityisestä syystä opiskelija voi myöhemmin yrittää korottaa hylättyä arvosanaa myös muulla, opettajan kanssa sovitulla tavalla.

Jos opiskelija on sairauden tai muun hyväksyttävän syyn takia joutunut olemaan poissa kokeesta, hänet ohjataan jonkin muun opintoryhmän vastaavaan kokeeseen tai sellaisen puuttuessa uusintakuulusteluun. Uusintakuulustelu ei ole kuitenkaan toinen vaihtoehtoinen koepäivä!

Opiskelija ei voi osallistua uusintakuulusteluun, jos hän ilman hyväksyttävää syytä on ollut poissa varsinaisesta kokeesta tai jos hän on saanut arvosanan K. Opiskelija menettää uusintamahdollisuutensa, jos hän on ilmoittautunut uusintaan, mutta jättää ilman hyväksyttävää syytä (esim. sairaus) siihen osallistumatta.

Hyväksytyä arvosanaa opiskelija voi yrittää kerran korottaa osallistumalla erityiseen hyväksytyjen uusintakuulusteluun, joka järjestetään elokuussa ja tammikuussa tai opiskelemalla opintojakso uudelleen joko opetukseen osallistuen tai itsenäisesti suorittaen. Arvosanoista parempi jää voimaan.

Opettajan harkinnasta riippuu, kuinka varhaista oppiaineen opintojaksoa opiskelija hyväksytään uusimaan. Suosittelemme opintojakson uusimista mahdollisimman pian.

Uusintakokeeseen ilmoittaudutaan Wilman kautta (paitsi hyväksytyjen uusintaan ja aikaisempien opintojen uusintaan paperilomakkeella kansliaan).

Hylätyn kurssin uusinnat klo 15.15-18.30	Ilmoittautuminen klo 15.00 mennessä
7.10. 2021	4.10. 2021
25.11. 2021	22.11. 2021
20.1. 2022	17.1. 2022
17.3. 2022	14.3. 2022
5.5. 2022	2.5. 2022
Kesän uusintapäivä 9.6.2022	6.6.2022
Hyväksytyt kurssit uusinnat klo 15.15-18.30	Ilmoittautuminen maanantaisin klo 15.00 mennessä
26.8.2021	23.8.2021
27.1. 2022	24.1. 2022

D. Etenemisestä

Oppiaineen opiskelu uhkaa keskeytyä, mikäli opiskelija tulee hylätyksi tai keskeyttää (4, H, K) neljän opintopisteen arvosta (pitkässä matematiikassa 6 op). Opintojaksojen ei tarvitse olla peräkkäisiä. Hänen on suoritettava ainakin yksi opintojaksoista hyväksytyksi läpi voidakseen jatkaa aineen opiskelua. Opiskelija voi korottaa hylätyn arvosanan uusintakokeessa, käydä kurssin uudelleen tai osoittaa osaamistaan muulla erikseen sovittavalla tavalla, mikäli se sopii opintojakson luonteeseen.

Hän voi osallistua tunnilla seuraavan opintojakson opetukseen, mutta ei kokeeseen, jos ei saa etenemisestettä purettua. Muiden aineiden opiskelu voi jatkua jonkin aineen etenemisesteestä huolimatta. Suositeltavaa on silti purkaa etenemiseste mahdollisimman nopeasti, sillä etenemisesteen purkaminen saattaa hankaloittaa muiden aineiden opiskelua.

E. Yhteistyö muiden oppilaitosten kanssa sekä muissa oppilaitoksissa ja ulkomailla suoritettut opinnot

Opiskelijan toisessa oppilaitoksessa suorittamia opintoja voidaan hyväksyä lukiomme kurssiksi ja hyväksymisestä päättää rehtori. Opiskelijan tulee mahdollisuuksien mukaan jo etukäteen kysyä hyväksytäänkö toisessa oppilaitoksessa suoritettavia opintoja lukio-opinnoiksi. Tarvittaessa opiskelijalta voidaan tällöin edellyttää myös lisäsuorituksia.

Opiskelijamme voivat tietyn edellytyksin liittää opinto-ohjelmaansa opintoja esim. Lakeudenportin kansalaisopistosta, tietojenkäsittelyn opintoja Jyväskylän yliopistosta, kesälukioissa, Seinäjoen Musiikkiopiston Alavuden toimipisteestä, Järvisseudun ammatti-instituutista esim. kaupallisia ja tietokoneopintoja sekä Opinlakeudesta (Etelä-Pohjanmaan 2. asteen oppilaitosten yhteinen verkko-opetuksen opintotarjotin. Mukana ovat kaikki alueen ammatilliset oppilaitokset, lukiot ja aikuiskoulutus). Kysy opolta lisää.

Lukiomme kielivalikoimaa on laajennettu oppilaitosten välisen yhteistyön avulla. Opiskelijamme voivat suorittaa kieliopintoja lähiopetuksena kansalaisopistossamme, ilmaiseksi omalta kotisohvaltaan Tutorhousen digiluokassa, Seinäjoen aikuislukiossa tai Seinäjoen avoimessa ammattikorkeakoulussa. Näin opiskelijamme voivat liittää opinto-ohjelmaansa esim. venäjän, espanjan ja italian kielen opintoja. Kurssit voivat maksullisia.

Kieliopinnoista kertoo tarkemmin opinto-ohjaaja syksyn aikana ja tietoa löytyy myös kotisivuiltamme.

Pidämme infon avoimista ja väyläopinnoista korkeakouluopintoihin. Tällaisia avoimia opintoja voisivat olla opinnot mm. Oulun yliopistossa, Vaasan yliopistossa, yhteistyössä TATin kanssa, tietojenkäsittelyn opintoja Jyväskylän yliopistossa ja ammattikorkeakouluopintoja Seamkissa.

F Lukiodiplomin suorittaminen

Lukiossamme voit suorittaa lukiodiplomin liikunnassa, musiikissa, käsityössä ja kuvataiteessa. Diplomin suorittaminen edellyttää tietyn opintojaksomäärän suorittamista, muita määrättyjä suorituksia ja lopputyön tekemistä. Diplomeista järjestetään tiedotustilaisuuksia lukuvuoden alussa. Lisää tietoa suorittamisesta saat aineenopettajalta ja opinto-ohjaajalta sekä netistä.

www.edu.fi/lukiokoulutus/lukiodiplomit

G Uskonnonopetus

Keskustele uskonnon suorittamisesta opinto-ohjaajan kanssa, mikäli et osallistu evankelis-luterilaiseen uskonnonopetukseen.

7.2 OPPIAINEEN OPPIMÄÄRÄN ARVOSTELU

Oppiaineen oppimäärän arvosana määräytyy opiskelijan opiskelemien pakollisten ja valtakunnallisten valinnaisten opintojaksojen arvosanojen keskiarvona. Arvosana voi korottua, mikäli opiskelija osoittaa soveltavilla opintojaksoilla ja lukion omalla syventävällä opintojaksoilla parempaa osaamista tai jos opiskelijan taidot ovat oppiaineen opintojen lopussa paremmat kuin saatu keskiarvo määräisi. Näissä tapauksissa korottamisesta päättää opiskelijan viimeisten kurssien opettajat.

Jälkikäteen ei voi poistaa opiskelijan opiskelemissä pakollisia opintoja eikä hyväksytysti suoritettuja valtakunnallisia valinnaisia opintoja.

Pakollisten oppiaineiden ja valinnaisten vieraiden kielten oppimäärästä annetaan numeroarvosana. Opinto-ohjauksesta annetaan suoritusmerkintä. Mikäli opiskelija pyytää, hän on oikeutettu saamaan suoritusmerkinnän liikunnasta ja sellaisista oppiaineista, joissa opiskelijan suorittama oppimäärä käsittää vain kaksi opintopistettä, sekä valinnaisista vieraista kielistä, mikäli opiskelijan suorittama oppimäärä niissä käsittää korkeintaan neljä opintopistettä.

Oppiaineen opintoja on suoritettava joka aineessa tietty määrä hyväksytysti

Opiskelijan opiskelemissä pakollisia ja valtakunnallisia valinnaisia opintoja

max 5	hylättyjä opintoja ei saa olla ollenkaan
max 11	hylättyjä opintoja enintään 2 opintopistettä
max 17	hylättyjä opintoja enintään 4 opintopistettä
18 opintopistettä tai enemmän	hylättyjä opintoja enintään 6 opintopistettä

7.3 KOROTUSKUULUSTELUT

Ennen päättötodistuksen antamista opiskelijalle tarjotaan mahdollisuus osallistua korotuskuulusteluihin (tentteihin) eri oppiaineissa. Kuulusteluun voi sisältyä kirjallisia tehtäviä. Kuulusteltavan oppimäärän laajuus määräytyy opiskelijan opinto-ohjelman mukaan. Kuulustelun suorittaa yleensä oppiainetta opiskelijalle viimeksi opettanut opettaja. Korotuskuulusteluja järjestetään sekä syys- että kevätlukukaudella ja niihin pitää erikseen ilmoittautua kansliaan. Päättötodistusarvosanaa korotetaan kuulustelun perusteella, mikäli opiskelija osoittaa siinä suurempaa kypsyttää ja aineen hallintaa kuin opintojaksojen arvostelun mukaan määräytyvä oppiaineen arvosana ilmaisisi.

Tenttejä kannattaa hyödyntää valintakokeisiin ja ylioppilaskirjoituksiin valmistautumisessa ts. tenttiä niitä aineita, joita aikoo kirjoittaa.

8. YLIOPPILASTUTKINTO

Ylioppilastutkintotodistus annetaan lukion päättötodistuksen saavalle. Ei siis riitä, että olet suorittanut ylioppilastutkintoosi kuuluvat kokeet hyväksytysti vaan sinun on myös suoritettava hyväksytysti omaan opinto-ohjelmaasi kuuluvien oppiaineiden oppimäärät, opintopisteitä on suoritettu riittävä määrä (150) ja valtakunnallisia valinnaisia opintoja on suoritettu vähintään 20 opintopistettä.

Viisi pakollista kirjoitettavaa ainetta ovat kokelaalle ilmaisia.

Kevään kirjoituksiin ilmoittaudutaan erillisellä lomakkeella marraskuussa sen jälkeen, kun edellisen syksyn kirjoitusten tulokset on julkaistu. Syksyn kirjoituksiin on ilmoittauduttava kesäkuun alkuun mennessä. Ensimmäisen ilmoittautumisen yhteydessä opiskelija tekee oman tutkinnon suorittamisaikataulunsa ja suunnitelmansa.

Kokelaan on valittava mitkä kokeet hän aikoo suorittaa ja kokeen taso. Jos kokelas suorittaa tutkintoaan hajautettuna (enintään kolmena peräkkäisenä kertana), hän voi osallistua tutkintoonsa kuuluviin kokeisiin ja uusia hylättyä tai hyväksytyä koetta.

Ilmoittautuminen on sitova. Jos on ilmoittautunut eikä osallistu ylioppilaskokeeseen, menettää yhden suorituskerän.

Ylioppilaskirjoituksissa on kirjoitettava viisi ainetta. Näistä äidinkieli ja kirjallisuus on kaikille pakollinen ja seuraavista neljästä opiskelija valitsee vähintään kolme; toinen kotimainen kieli (ruotsi), reaaliaineen koe, matematiikka tai vieras kieli.

Toisessa kotimaisessa kielessä, vieraissa kielissä ja matematiikassa järjestetään vaativuudeltaan kahden tason kokeet. Vähintään yhdessä aineessa tulee suorittaa vaativampi koe. Matematiikasta ja kielissä voi valita joko pitkän tai lyhyen riippumatta siitä, kumman on opiskellut

Kokelas voi suorittaa lisäksi esim. ruotsin, matematiikan, reaaliaineen ja vieraan kielen kokeita. Jatko-opintoihin hakemista ja jatko-opintoja varten ylimääräiset suoritukset voivat olla hyödyllisiä.

Reaaliaineen kirjoittaminen voi vaikuttaa jatko-opintovalintoihin. Usein valintapisteissä yliopistoon katsotaan 1-2 parasta kirjoitettua reaaliainetta. Tästä kannattaa keskustella opinto-ohjaajan kanssa. Kirjoitettavan reaaliaineen valinnassa kannattaa miettiä opintomenestystä ja kurssimäärää ko. aineessa sekä mitä alaa aiot mennä opiskelemaan. Fysiikan ja kemian kirjoittaminen korostuu matemaattis-luonnontieteellisillä, lääketieteen (jossa myös biologia kirjoitettavana aineena) ja teknisillä aloilla.

Korkeakoulujen valintapisteityksessä korostuu matematiikan kirjoittaminen. Myös lyhyen matematiikan kirjoittamisesta saa hyvin pisteitä.

Yhdellä tutkintokerralla on kaksi reaaliaineiden koepäivää. Samaan aikaan kirjoitetaan psykologia, filosofia, historia, fysiikka ja biologia ja toisena päivänä uskonto, elämäntutkimus, yhteiskuntaoppi, kemia, maantiede ja terveystieto. Yhtenä päivänä voi osallistua vain yhden reaaliaineen kokeeseen, joten et voi samana päivänä kevään kirjoituksissa osallistua esim. sekä biologian että psykologian kokeisiin vaan niistä toinen on kirjoitettava syksyllä ja tämän vuoksi tulee tarkasti suunnitella miten opiskelet syksyllä kirjoittamasi aineen syventävät opinnot (itsenäisesti tai toisen opiskeluvuoden aikana).

Tutkinnon voi siis hajauttaa enintään kolmeen perättäiseen tutkintokertaan. Kirjoitukset ovat syksyllä ja keväällä. Osallistuminen edellyttää, että opiskelija on suorittanut ennen kirjallista koetta oppiaineen pakolliset moduulit. Kokeeseen voi rehtorin päätöksellä osallistua myös opiskelija, joka ei ole opiskellut yllä mainittuja oppimääriä, mutta jolla muutoin voidaan katsoa olevan riittävät edellytykset kokeesta suoriutumiseen. Tällainen tapaus voi olla henkilö, joka on suorittanut opintoja muualla, esim. kansalaisopistossa, kieliopintoja.

Kokeet tarkastaa alustavasti aineen opettaja ja lopullisesti ylioppilastutkintolautakunta. Arvosteluunsa tyytymätön voi tehdä netissä oikaisuvaatimuksen (maksu 50 € per koe ja oikaisuun on esitettävä perusteltu syy).

Jos suoritusta on heikentänyt jokin erityisen painava peruste (esim. äkillinen sairaus), voi lautakunta tämän huomioida. Tätä varten tarvitaan asiaan liittyvä lääkärintodistus. Samoin voidaan arvioinnissa ottaa huomioon oppimishäiriöt esim LUKI-häiriön.

Todistus oppimishäiriöistä tulee toimittaa hyvissä ajoin ennen kirjoituksiin ensimmäistä kertaa ilmoittautumista lukion kansliaan. Oppimishäiriöasioissa (esim. LUKI) ota heti yhteys opinto-ohjaajaan.

Koe hylätään, mikäli opiskelija ilmoittautuu kokeeseen ja jää saapumatta tai jättää tyhjän vastauksen tai syyllistyy vilppiin.

Hylätyn kokeen saa uusia kolme kertaa välittömästi seuraavien kolmen tutkintokerran aikana.

Hyväksytyn kokeen saa uusia niin monta kertaa kuin haluaa. Voit myös myöhemmin täydentää valmista yo-tutkintoasi.

Ylioppilaskirjoitukset tehdään sähköisesti tietokoneella. Kokeessa saat käyttää omaa tietokonetta. Suosittelemme että hankit myös oma-aloitteisesti lisää tietotekniikkataitoja esim. opettelet sujuvaa kirjoittamista koneella (10-sormijärjestelmä hallinta on erinomainen taito), tekstinkäsittelyä, oikean tiedon hakemista netistä ja hyviä taitoja ovat myös taulukkolaskenta ja kuvankäsittely. Lisää aiheesta digabi ja abitreeni-sivustoilla, näihin sivuihin kannattaa tutustua, millaisia tehtäviä on tulossa ja miten ”sähköiset ylioppilaskirjoitukset” toteutetaan eri oppiaineissa.

<https://yle.fi/aihe/abitreenit>

- vanhoja yo-kysymyksiä
- pisterajoja
- vinkkejä opiskeluun

Ykkösille pidetään osana 1. opotusta info ylioppilaskirjoituksista ja tässä vaiheessa huomioitavista asioista.

9. OPPILASKUNTA

Kaikki lukiomme varsinaiset opiskelijat kuuluvat Alavuden lukion oppilaskuntaan. Oppilaskunnalla on kevät- ja syyskokous, joissa käsitellään sääntöjen määräämät asiat. Kokous valitsee muun muassa oppilaskunnalle puheenjohtajan ja hallituksen johtamaan sekä suunnittelemaan seuraavan vuoden toimintaa.

Lukio odottaa oppilaskunnalta aktiivista panosta koulun perinteisten tapahtumien ja virkistystilaisuuksien järjestelyissä, teemapäivien suunnittelussa ja koulutyön kehittämisessä. oppilaskunnan tehtäviin kuuluu mm. opiskelijakorttien hoitaminen.

10. OPINTOSOSIAALISIA ASIOITA

Oppikirjat ja koulutarvikkeet annetaan opiskelijalle. Paperinen oppikirja jaetaan opintojakson alussa ja kerätään sen lopussa pois. Osalla opintojaksoista käytetään digikirjoja, joiden materiaaleissa on myös pakollisten kurssien asiat yo-kirjoituksiin kertausta varten.

Koulumatkatukea voit hakea jo elokuun alusta ja sitä saavat ne opiskelijat, joiden koulumatka yhteen suuntaan on kaikkiaan vähintään 7 km. Tietyin edellytyksin myös oman kulkuneuvon käyttö

korvataan. Hoida asiaan tarvittavat ”paperityöt” (tukihakemus ja ostotodistus) lukion kansliassa koulusihteerin kanssa.

Opintorahaa, jota ei tarvitse maksaa takaisin, ja valtion takaamaa korkotukilainaa myönnetään 17 vuotta täyttäneille lukiolaisille. Vanhempien ja opiskelijan omat tulot vaikuttavat tuen määrään (voit tehdä asiasta laskelmia KELAn sivuilla). Opintolainan korosta ja muista lainaehdoista sopivat pankki ja opiskelija. Opintotuenoppaita ja hakulomakkeita löytyy KELAn sivuilta ja kansliasta. Aikaisemmin opintotukea saaneille ja opiskeluaan Alavuden lukiossa jatkaville lähetetään esitetytty hakemuslomake seuraavaa opintovuotta varten hakemusta.

11 KÄYTÄNNÖN SEIKKOJA LUKIO-OPISKELUSTA

A. Poissaolo

Oppivelvollisuus jatkuu siihen asti, kun opiskelija täyttää 18 vuotta.

Poissaoloon lukiosta tulee pyytää etukäteen lupa. Luvan poissaoloon myöntää kyseisen tunnin opettaja omalle tunnilleen, ryhmänohjaaja korkeintaan kolmeksi päiväksi ja rehtori yli kolmeksi päiväksi. Jos lupaa ei ole voitu ennakolta pyytää, tulee opiskelijan mahdollisimman pian ilmoittaa poissaolosta ja sen syystä ryhmänohjaajalle. Opiskelija tai alaikäisen huoltaja selvittää poissaolon myös opettajille sähköisesti käyttämällä Wilmaa.

Ryhmänohjaaja seuraa opiskelijan poissaoloja ja tarvittaessa jaksotodistukseen kirjataan huoltajalle tiedoksi poissaolojen määrä. Kurssin opettaja selvittää kurssin alussa, miten toimitaan poissaolojen kanssa (määrä, korvaavuudet, koska K-merkintä). Näitä ohjeistuksia tulee tarkasti noudattaa. Wilmassa selvittämätön poissaolo ei muutu selvitettyksi ennen kuin opettaja on sellaiseksi vaihtanut.

Opiskelija, joka ilman pätevää syytä ilmoittamatta on poissa voidaan katsoa eronneeksi lukiosta. Asiaton oppitunnilta poissaolo ja myöhästyminen voivat vaikuttaa alentavasti jatkuvan näytön arviointiin ja kurssinumeroon.

Hyväksytty poissaolon syy on sairaus tai annettu lupa.

Loman tai harrastusten takia kokeesta poissaoleville ei yleensä järjestetä ylimääräistä koetta.

Opiskelu on opiskelijan työtä. Kaikki muu ylimääräinen työ ja lomailu kouluaiikana häiritsee koulunkäyntiä!

B. Koulusta eroaminen

Oppivelvollisuus jatkuu siihen asti, kun opiskelija täyttää 18 vuotta.

Keskustele ensin opinto-ohjaajan kanssa lukiosta eroamisesta ja koulun vaihtamisesta. Ilmoitus eroamisesta tehdään kirjallisesti ja tämä ilmoitus annetaan rehtorille. Samalla keskustellaan rehtorin kanssa. Alle 18-vuotiaan eroilmoituksessa on oltava myös huoltajan allekirjoitus.

C. Tupakointi ja päihteet

Tupakointi ja päihdyttävien aineiden käyttö on kiellettyä koulun alueella ja koulun järjestämissä tilaisuuksissa.

D. Opiskelijoiden vapaa-ajan tilat

Opiskelijoille on tarjolla kokoontumistila, koulun kirjasto ja sen yhteydessä hiljainen lukutila.

Alakerrassa olevien lokerikkojen vuokra on 10 euroa. Vuokraus hoidetaan kanslian kanssa.

E. Koulun yhteystiedot

Alavuden lukio
Kirkkotie 12
63300 ALAVUS

Sähköposti; etunimi.sukunimi@alavus.fi

Rehtori Jari Helander (06) 25 251 540, 044-5500949
Opinto-ohjaaja Jussi Maijala 0445502744
Koulusihteeri Jaana Keski-Kuha (06) 25 251 541, 0407245370
Opettajainhuone (06) 25 251 542

F. Opettajat ja oppiaineet

Helander Jari, rehtori, puh. 044-5500949, biologia, maantieto.
Alakurtti Tero, fysiikka, matematiikka, kemia, atk.
Alavainio Hanna ruotsi, ranska.
Himanen Tiiu, uskonto, psykologia, filosofia.
Hovinmäki Noora, matematiikka, kemia.
Jokiniemi Raija, uskonto.
Järvelä Kyösti, musiikki.
Kangas Päivi, uskonto, psykologia, filosofia. Virkavapaalla.
Kotilainen Jari-Pekka, matematiikka, kemia. Virkavapaalla.
Kurikka Mari-Annukka, saksa
Lehtimäki Hanna, englanti, ruotsi.
Maijala Jussi, puh. 0445502744, opinto-ohjaus, vararehtori.
Marttila Anitta, puh., biologia, maantieto ja terveystieto.
Maunus Johanna, musiikki. Virkavapaalla.
Mäkelä Kimmo, jääkiekkoryhmän valmentaja
Mäkelä Silja, liikunta.
Mäki-Tuuri Paula, kuvataide.
Mökkälä Petri, historia, yhteiskuntaoppi. RYHMÄNOHJAAJA 1B
Peurala Minna, erityisopettaja
Ranta-Knuutila Johanna, äidinkieli
Särkijärvi Tuomas, matematiikka RYHMÄNOHJAAJA 1A

G. Terveystieteiden hoito

Kouluterveydenhoidon vastaanottotilat sijaitsevat yläkoulun ”uudessa siivessä”.

Lukiolaisten kouluterveydenhoitaja Elina Isomäki (puh. 044 550 1987). Kansliassa voi varata aikoja terveydenhoitajalle. Päivittäin klo 11.00-12.15 välisenä aikana hän on oppilaiden tavattavissa ilman ajanvarausta. Puhelinaika ma-to klo 8-9. Koulumatkalla ja koulussa sattuneet tapaturmat ja äkilliset sairastumiset kesken koulupäivän kuuluvat kouluterveydenhuoltoon ilman ajanvarausta.

Koululääkärille on varattu kaksi päivää viikossa (tiistai ja keskiviikko) aikaa kouluterveydenhuoltoon. Koululääkärin vastaanotto toimii ajanvarausperiaatteella. Ajan voi varata terveydenhoitajalta. Lukiossa opiskeleville pojille koululääkäri suorittaa armeijaa varten kutsuntatarkastukset.

Psykologi tekee oppimiseen, tunne-elämään ja persoonallisuuteen liittyviä psykologisia tutkimuksia sekä antaa psyykkistä tukea keskustellen, ohjaten ja neuvoen erilaisissa elämän kriiseissä ja vaikeuksissa. Palvelut ovat luottamuksellisia ja maksuttomia. Yhteydenotot puhelimitse suoraan Osviitaan, puh. 06 415 7654. Opinto-ohjaaja neuvoo tutkimuksiin pääsemisessä.

Kuraattori Jatta Rasi (puh. 040 554 9533) on sosiaalityön asiantuntija koulussa. Hän auttaa opiskelijoita sosiaalisissa tilanteissa (perhetilanne, seurustelu-/kaverisuhteet, kiusaaminen ym.), jotka tuottavat ongelmia opiskelijoille. Kuraattori on tarvittaessa linkkinä eri virastoihin taloudellisen tilanteen selvittämisessä, asunnon saamisessa tms. Kuraattorin puoleen voi käännyä muissakin kuin sosiaalista elämää koskevissa, mieltä askarruttavissa asioissa. Kuraattorin kautta voi myös hakeutua esim. psykologin vastaanotolle. Keskustelut ovat luottamuksellisia.

"Merkkari" Elina Peurala (puh. 040 1371 530). psykiatrinen sairaanhoitaja, joka työskentelee osana kouluterveydenhuoltoa. Merkkarin tehtävänä on auttaa ja tukea oppilaita arjen toimintojen ja koulunkäynnin sujumisessa sekä erilaisissa mieltä painavissa asioissa ennaltaehkäisevällä työotteella yhdessä oppilaan, perheen ja tarvittaessa muiden ammattilaisten kanssa. Merkkari tapaa oppilaita keskustelujen merkeissä. Vastaanotolle hakeutumisen syinä voivat olla esim. ahdistus, alakuloisuus, menetykset, pelot, levottomuus. Lähetettä ei tarvita vaan oppilas voi hakeutua vastaanotolle itse.

Erityisopettaja Minna Peurala minna.peurala@alavus.fi Erityisopettaja tarjoaa tukiopetusta erityisesti oppimistaidoissa ja tekee lukitestejä. Kaikki ykköset tekevät syksyllä digilukiseulan.

Tietoa oppimisvaikeuksista www.erilaistenoppijoidenliitto.fi
Apua ongelmiin <https://www.mielenterveystalo.fi/nuoret/>

Peliriippuvuudesta tietoa www.paihdelinkki.fi/fi/tietopankki/tietoiskut/pelaaminen
Peliriippuvuudesta <https://vastaamo.fi/peliriippuvuus/>

H. Toimihenkilöt

Koulusihteeri Jaana Keski-Kuha puh. (06) 25251541, 0407245370. Kanslia auki: 7.30-15.00

Talonmies Antti Heikkilä

I Tapahtumia lukuvuonna 2021-2022

Jaksot, koeviikot ja uusinta tietoa koulumme tapahtumista löydät myös kotisivun tapahtumakalenterista ja vuosikertomuksesta.

- 1 jakso 10.8-20.9.2021
- 2 jakso 21.9-8.11.2021
- 3 jakso 9.11-21.12.2021
- 4 jakso 10.1-22.2.2022
- 5 jakso 23.2-15.4.2022
- 6 jakso 19.4-4.6.2022

Päätöviikko on jakson 5 viimeistä koulupäivää

Syysloma viikko 42, talviloma viikko 9

Koronatilanteen sen salliessa

- syksyllä ykkösten ryhmäytymispäivä Vetiksellä
- ykkösten vanhempainilta marraskuussa
- kakkosen keväällä on toukokuussa oma ylioppilaskirjoituksia ja jatko-opintoja käsittelevä vanhempainiltaan.

Lukuvuosi päättyy la 4.6.2022